เจ้าพ่อกู่ช้าง สิ่งศักดิ์สิทธิ์ คู่เมืองลำพูน

คำไหว้เจ้าพ่อกู่ช้าง

สาธุอิสังโต สาธุอิสังโต สาธุอิสังโต กะยา กะโร อิกะดัง พระยาขุนจงคงกระพัน
เจ้าพระยาช้างคนผู้ก่ำงาเขียว อิตะกะตัง จะหิตายะ จะสุขายะ ปรมังโสติ

กู่ช้าง (กู่ หรือ สถูป) เป็นโบราณสถานศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองที่ชาวลำพูนให้ความเคารพสักการะ เป็นเจดีย์ทรงกลมตั้งอยู่บนฐาน 4 ชั้น องค์เจดีย์ มีลักษณะเป็นทรงกระบอกปลายมน ก่อขึ้นด้วย อิฐจากพื้นดินขึ้นไปประมาณ 30 เมตร เหนือเจดีย์ขึ้นไปมีแท่นคล้ายบันลังก์ ของเจดีย์ภายในเป็นที่ บรรจุซากช้างพลายซึ่งเป็นช้างคู่บารมีของพระนางจามเทวี องค์ปฐมกษัตรีย์ นครหริภุญชัยหรือเมืองลำพูนในปัจจุบัน ประวัติและความเป็นมา . เมื่อสมัยของพระนาง จามเทวีพระองค์ทรงมี ช้างคู่บารมีชื่อ(**ปู้ก่ำงาเขียว**) เป็นช้างพลาย ผิวสีดำมีงาสีเขียว เป็นช้างที่มีฤทธิ์เดชมาก ช้างปู้ก่ำงาเขียวเชือกนี้มีบทบาทในฐานะเป็นช้างศึก ของ เจ้า มหันต์ยศ และเจ้า อนันต์ยศ พระโอรสของพระนางจามเทวี เมื่อครั้งออกศึกสงครามคราใดก็ให้ช้างหันหน้าไปทางศัตรู ก็จะทำให้ศัตรูอ่อนกำลังลงทันที ในการทำศึกสงครามจึงชนะอยู่เนืองๆ ในเวลาต่อมาช้างเชือกนี้ได้ล้มลง ซึ่งตรงกับวันขึ้น 9 ค่ำ เดือน 9 เหนือ เจ้ามหันต์ยศ และเจ้าอนันต์ยศ จึงได้นำสรีระของช้างใส่ลงไปในแพให้ไหลล่องไปตามลำ น้ำกวง แต่พระองค์ก็ได้ทรงเปลี่ยน พระทัยที่จะนำ สรีระของช้าง กลับขึ้นมาบนฝั่ง เพราะเกรงว่า ช้างเชือกนี้ซึ่งเป็นช้างศักดิ์สิทธิ์คู่บารมีของ พระนางจามเทวี หากปล่อยให้ล่องลงไปกับแพแล้วจะทำให้ประชาชนที่อยู่ทางทิศใต้ลงไป จะได้รับความเดือดร้อน จึงได้อัญเชิญร่างของช้าง ขึ้นมายังบริเวณท่าน้ำตรงข้ามกับวัด ไก่แก้ว แล้วนำมาฝังไว้ที่บริเวณ กู่ช้างในปัจจุบัน หลังจากนั้น จึงได้ลงมือสร้าง สถูป เป็นเวลา 8 เดือน จึงแล้วเสร็จ ในการฝังช้าง ปู้ก่ำงาเขียว จะฝังให้หันหน้าไปทิศไหนก็เกรงว่า จะทำให้ประชาชนเดือดร้อน จึงฝังให้ซากของช้างหันหน้าขึ้นไปบนฟ้า ส่วนงาทั้งสองของช้างได้นำไปบรรจุ ไว้ในสถูปที่ ประดิษฐานพระบรมอัฐิของพระนางจามเทวี ภายในเจดีย์ สุวรรณจังโกฏิ อยู่ที่วัดจามเทวี หลักฐานในทาง โบราณคดี ที่พบและรูปแบบของเจดีย์ไม่ปรากฏร่องรอย ของศิลปกรรมในสมัย หริภุญชัย ดั้งนั้นนักโบราณคดีจึงสันนิฐานว่า เจดีย์กู่ช้าง เป็นเจดีย์ที่สร้างในสมัยล้านนา ประมาณพุทธศตวรรษที่ 1 ขณะเดียวกันรูปทรงที่คล้ายกับเจดีย์(บอบอคยี) ของพม่าสมัยโบราณใน(**อาณาจักรศรีเกษตร**)(**อาณาจักรพยู**) นักโบราณคดียังมองว่า ในสมัย พระเจ้าติโลกราช ถือได้ว่าเป็นยุคที่มีการจำลองเอารูปแบบของเจดีย์ต่างๆมาสร้างเป็นจำนวนมาก และอาจเป็นไปได้ว่า เจดีย์กู่ช้าง ก็คงสร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าติโลกราชเช่นกัน โดยเลือกเอารูปทรงของเจดีย์จาก อาณาจักรศรีเกษตรในพม่าเป็นต้นแบบ

มหิทธิฤทธิ์ กู่ช้างมีความสำคัญมากต่อชาวเมืองลำพูน ในฐานะเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่เมืองลำพูน ด้วยอนุภาพและศรัทธาอันแรงกล้าจึงได้เรียกต่อกันมาว่า (**เจ้าพ่อกู่ช้าง**) จนทำให้ชาวเมืองลำพูนและผู้คนจากต่างถิ่นได้พากันไปกราบสักการะอยู่ทุกเมื่อ ไม่ว่าจะเดินทางไปไหน ใกล้หรือไกล ก็มักจะมากราบไหว้ขอพรให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้ได้ ปกป้องคุ้มครอง รักษาให้เดินทางโดยปลอดภัย กระทั่งปัจจุบันกู่ช้างได้ กลายมาเป็นที่พึ่งทางใจของผู้คนที่มาบนบานให้ได้รับความสำเร็จในสิ่งที่หวัง ในสิ่งที่ปรารถนาทุกประการ ในปัจจุบันทุกๆปีเมื่อถึงวันที่ 17 เมษายน ได้มีประชาชนที่เคารพนับถือ เจ้าพ่อกู่ช้างจะมาร่วมพิธี รดน้ำดำหัวและบวงสรวง เจ้าพ่อกู่ช้าง เพื่อขอพรให้เจ้าพ่อกู่ช้าง ได้ปกป้องคุ้มครองรักษา ให้อยู่ดี มีสุขปราศจากโรคภัยและภยันตรายใดๆอยู่เป็นประจำทุกปี นอกหลังจากผู้คนได้บนบานให้ได้รับความสำเร็จดังกล่าว เมื่อบรรลุสิ่งที่ตั้งใจไว้แล้ว ก็จะนำข้าวปลาอาหาร ผลไม้เครื่องดื่มและสิ่งของมาถวาย เจ้าพ่อกู่ช้าง ฉะนั้นจึงมีผู้คนได้นำของมาถวายเป็นประจำมิได้ขาดตลอดปีและที่ศาลเจ้าพ่อกู่ช้าง ก็ได้มีของดีและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้แก่ผู้ที่มากราบไหว้ ได้นำไปกราบไหว้เคารพบูชาติดตัวในเวลาเดินทางด้วย

ปัจจุบัน เจ้าพ่อกู่ช้าง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของวัดไก่แก้ว ในหมู่บ้านสันป่ากว้าว ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูนห่างจากเทศบาลเมืองลำพูน ไปทางทิศตะวันออก 500 เมตร กู่ช้างอยู่ในความดูแลของเทศบาลเมืองลำพูน และทางเทศบาลได้มอบหมายให้ **พ.ต.อ. อัมรินทร์ ขัติยะวรา** ประธานชมรมลูกหลานเจ้าปู่กู่ช้างลำพูน เป็นผู้รักษาและพัฒนาดูแลโบราณสถานกู่ช้าง กรมศิลปากรได้รับประกาศขึ้นทะเบียนกู่ช้างและกู่ม้าเป็นโบราณสถานตั้งแต่ วันที่ 23 มกราคม 2523

ชมรมลูกหลานเจ้าปู่กู่ช้างลำพูน